Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XC Ч. 231. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 5-го ГРУДНЯ, 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 5, 1984 No. 231. VOL. XC.

ЄПИСКОПИ РЕАҐУЮТЬ НА ВІСТКУ В „НЮЗВІКУ"

Філядельфія (Митрополича канцелярія). — Дванадцять українських католицьких єпископів з усього світу відбули тут принагідні наради в днях 19-20-го листопада, щоб обговорити деякі важливі проблеми в діяльности Української Католицької Церкви в Україні, як також на поселеннях.

Єпископи висловили своє затривожения відносно переслідування Української Католицької Церкви Совєтським Союзом в Україні, а також занепокоєння із-за посилення зусиль совєтів підірвати активну діяльність Української Католицької Церкви у вільному світі.

Єпископи сильно зареагувати й заперечили правильність змісту вістки, що її подав журналіст „Нюзвік" з 5-го листопада ц.р. — п.н. „Неправильний обряд в Церкві Риму". Єпископи ствердили, що на їхню думку, це є лиш намагання викликати занепокоєння у поглядах їхніх вірних, які посилили свої намагання, щоб обновитися духово в світлі свого 1000-ліття християнства, що врочисто будуть відзначувати в 1988 році. Єпископи особливо заперечили факт, що вони одержали з Ватикану таємні інструкції, як це зформулював журнал „Нюзвік" у вище згаданій новинці.

У нарадах взяли участь: Архиєпископ Стефан Сулик, Митрополит Філядельфійський; Архиєпископ Максим Германюк, Митрополит Вінніпеґський; Владика Василь Лостен, Єпископ Стемфордський; Владика Роберт Москаль, Єпископ епархії св. Йосафата у Пармі; Владика Інокентій Лотоцький, ЧСВВ, Єпископ епархії св. о. Миколая у Чикаґо; Владика Єфрем Кривий, ЧСВВ, Єпископ з Бразилії; Владика Єронім Химій, ЧСВВ, Єпископ Нювестмінстерський; Владика Василь Филевич; Єпископ Саскатунський; Владика Михаїл Гринчишин, ЧНІ, Єпископ з Франції; Владика Дмитро Ґрещук, Єпископ Едмонтонський; Владика Іван Прашко, Єпископ з Австралії і Владика Ізидор Борецький, Єпископ Торонтонський.

В Чикаґо відбудеться ювілейний релігійний концерт

Організатори концерту о. митрат М. Бутринський (зліва) і о. П. Ґаладза (справа) показують концертову афішу Владиці І. Лотоцькому.

Чикаґо. — Для відзначення кількох ювілеїв в житті Української Католицької Церкви, а саме — 100-ліття заснування першої парафії в ЗСА, 40-ліття відходу у вічність Митрополита Андрея Шептицького та 40-ліття вступлення на митрополичий престіл Патріярха Йосифа Сліпого — місцевий Ювілейний комітет Тисячоліття Хрищення України, що його очолює о. митрат Маріян Бутринський, влаштовує великий концерт релігійної музики в п'ятницю, 14-го грудня, о год. 7:30 вечером. Щоб в концерті взяли участь також неукраїнці, він відбудеться в просторій римо-католицькій катедрі Пресвятого Імени, що знаходиться на розі вулиць Стейт і Чикаґо авеню.

Промовлятиме Владика Інокентій Лотоцький, а виступлять з репертуаром української церковної музики збірний церковний хор у числі біля 200 співаків під орудою Юлія Яримовича, Романа Андрушка і Юрія Позняка та камерна оркестра під керівництвом Р. Андрушка. Крім цього співатиме солістка меццо-сопрано Христина Липецька при фортепіяновому супроводі Наді Савин.

Бажаючі взяти участь в цьому концерті повинні придбати заздалегідь квитки у висоті 5 дол. при своїх парафіях. Напроти катедри при вул. Стейт буде відкрита паркова площа, а від церков в українській дільниці можна буде їхати спеціяльними автобусами.

В Мейплвуді згадають жертви голоду

Мейплвуд, Н. Дж. (к.с.). — В неділю, 9-го грудня ц.р., тут в українській православній церкві св. Вознесіння при 650 Ірвінґтон авеню, після Служби Божої буде відслужена Панахида по св. п. 7-ми мільйонах українських селян і зокрема їхніх дітей, які були замучені голодом в 1932-33 роках.

Панахиду відправить о. Іван Наконечний, настоятель церкви св. Вознесіння з участю церковного хору, на прохання Молодшого відділу Української Православної Ліґи при церкві, яка кожного року в грудні відзначує цю трагічну подію.

По Панахиді в парафіяльній залі відбудуться жалобні сходини, присвячені жертвам голоду, під час яких члени Молодшого відділу УПЛ збиратимуть грошові пожертви на допомогу голодуючим дітям Етіопії.

Щоденник „Америка" деякий час виходитиме нереґулярно

Філядельфія.— Згідно з повідомленнями на доручення д-ра Ярослава Яримовича, редактор „Америки" Мстислав Дольницький знову перебуває в лікарні від понеділка, 3-го грудня ц.р., де відбуде кільkаденну лікарську перевірку.

У зв'язку з тим, що редактор Богдан Катамай мусів піддатися невідкладній операції, щоденник „Америка" деякий час не буде появлятися регулярно.

В АРҐЕНТИНІ ВІДБУДЕТЬСЯ КОНҐРЕС ПРОФЕСІОНАЛІСТІВ

Буенос Айрес, Арґентина. — В п'ятницю і суботу, 14-го і 15-го грудня ц.р., тут у приміщеннях готелю „Кольон" відбуватиметься перший Конгрес українських професіоналістів в Арґентині, зорганізований Товариством під цією назвою. На Конґресі працюватимуть три головні комісії: культури, економіки і соціяльних проблем.

У програмі Конґресу передбачено: п'ятниця, 14-го грудня, год. 5-та по полудні — реєстрація учасників, 6:30 — відкриття Конґресу, мгр Іриней Липинський, голова Товариства Українських Високошкільників в Арґентині; доповіді: „Проблема асиміляції та інтеґрації" — д-р Михайло Василик, віцеректор Українського Католицького Університету св. Климентія Папи в Буенос Айресі; „Українська діяспора" — д-р Петро Саварин, декан університету в Альберті, Канада, і президент Секретаріяту Світового Конґресу Вільних Українців (СКВУ); привіти; год. 9-та коктейль.

В суботу, 15-го грудня, о год. 9-ій рано розпічнуться праці комісій: культури, модератор — д-р М. Василик, економіки — мгр Орест Яхно, соціяльних проблем — модератор арх. Олександер Хам; год. 11:30 — читання резолюцій, заключне слово; год. 1-ша по полудні — обід, координатор мгр О. Яхно.

В неділю, 16-го грудня, будуть правитись Служби Божі в українській католицькій катедрі і православній церкві в Буенос Айресі.

В Конґресі братимуть участь визначні українські науковці та представники арґентинських політичних і наукових середовищ.

Р. МекКонелл став віцепрезидентом Сі-Бі-Ес

Вашінґтон. — Як повідомляють зі столиці, Роберт МекКонелл, що останні три роки працював асистентом прокуратора в Департаменті справедливости у Вашінґтоні з днем 1-го грудня цього року перейшов на пост віцепрезидента Сі-Бі-Ес, відомої телевізійної, радіової і видавничої фірми.

Президент Сі-Бі-Ес, повідомляючи про покликання Р. МекКонелла, стверджує, що для його організації це великий успіх, бо Р. МекКонелл, який був зв'язковим поміж Департаментом справедливости і Конґресом ЗСА у всіх леґальних справах, як також допомагав Сенатові у затвердженнях судових постів, змінцнить ролю Сі-Бі-Ес у Вашінґтоні.

Р. МекКонелл розпочинав свою професійну кар'єру у адвокатській фірмі в Арізоні, де він покінчив університетські студії та здобув свої наукові ступні.

Як відомо, дружина Р. МекКонелла це українка Надія Комарницька, відома зі своєї політичної діяльности та активности на терені Вашінґтону. Вона працює тепер асистенткою адміністратора державного Бюра летунства і полетів у простори. На останній Конвенції Союзу Українок Америки у травні 1984 року Н. Комарницька-МекКонелл була відзначена як одна з 10-ох визначних молодих українських професіоналісток.

У ЛМКЛЮБІ ДОПОВІДАТИМЕ Д-Р Д. СТАХІВ

Ню Йорк. — Із Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що у п'ятницю, 7-го грудня ц.р., в годині 7-ій вечора, тут у приміщеннях цього Клюбу при 136 Друга авеню, д-р Денис Стахів виголосить доповідь ілюстровану прозірками, на тему: „Крізь каскади — гори розписані вогнем і льодом".

В Римі помер д-р В. Федорончук

Рим. — З Европи наспіла вістка, що тут ще на початку листопада 1984 року, помер св. п. д-р Василь Федорончук, публіцист і політичний діяч.

Д-р Федорончук народився 26-го березня 1915 року в селі Соколів, Бучацького повіту в Західній Україні. Після закінчення Академічної гімназії у Львові, з 1936 року студіював право на Сорбонському університеті в Парижі, де був головою Студентської громади. В цьому часі почав свою співпрацю з українською пресою, зокрема з „Українським Словом". В роках 1949-70 він зокрема інтенсивно співпрацював з тією газетою, друкуючи в ній свої статті на теми міжнародної політики.

Від 1942 року в Римі був представником ОУН, очолюваної полк. Андрієм Мельником. Там він продовжував роботу, що її раніше провадив проф. Євген Онацький. В 1945 році здобув докторат з політичних наук в Римському університеті, закінчивши одночасно там же правничі студії.

Від 1948 року був представником Виконавчого Органу УНРади в Італії, а від УІ Сесії УНРади — керівником ресорту закордонних справ її Виконавчого Органу. Він був також головою і організатором одного з відламів УНДО, заступленого в УНРаді.

Від квітня 1951 року працював фахово, як керівник українських пересилань в італійському державному радіо. Виголосив близько 500 доповідей в різних італійських містах про ситуацію в Україні і в СССР, був учасником багатьох міжнародних з'їздів.

Покійний д-р В. Федорончук був генеральним секретарем „Інтернаціоналу Свободи", членом Крайової ради Европейської Спілки Журналістів, засновником та генеральним секретарем Італо-Українського Товариства, видавцем і редактором італомовного квартальника „Україна", автором низки праць по-італійськи про Україну тощо. Був звичайним членом Наукового Товариства ім. Шевченка.

ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ В ПАРМІ

Парма, Огайо. — Школа українського танцю „Каштан" під мистецьким керівництвом Маркіяна Комічака, у п'ятиліття свого заснування, влаштовує тут у приміщенні середньої школи Валлі Фордж, при 9999 Індепеденс булевард, в неділю, 9-го грудня ц.р., о год. 4-ій по полудні, ювілейний концерт з гостинним виступом кобзарського ансамблю „Гомін Степів" під мистецьким керівництвом Юліяна Китастого. Вступ 9 долярів; сім долярів для студентів і емеритів. Квитки можна набувати в кредитівці „Самопоміч" і в українських крамницях „Дністер", „Базар", „Космос" і Руденський парселс, а в день концерту при касі вже від год. 2-ої по полудні.

СВ. МИКОЛАЙ У ДОМІ ПЛАСТУ

Ню Йорк. — Гостина св. Миколая в Домі Пласту відбудеться в суботу, 15-го грудня ц.р., о год. 2-ій по полудні. Новацтво Пластової Станиці відіграє сценку п.з. „В ніч св. Миколая" Небесна канцелярія буде відкрита від год. 11:30 рано. Того самого дня відбудеться у Пластовому Домі, при 140 Друга авеню, Різдвяний ярмарок, що його влаштовує кіш пластунок.

ДЕКАДА УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ

Мабуть одною з найбільш пекучих проблем нашої доби є родина: її тривкість, чи занепад, її добробут та щастя, чи трагедія, вплив родинної атмосфери на членів родини, а з тим і на суспільство.

Держави світу дискутують та працюють в напрямі поліпшення стану родини. Наприклад, у Канаді вже в 1965 році заснували „Ваніє інститут родини", названий іменем тогочасного генерального губернатора Канади. Завданням цього інституту стало слідкувати за родинним життям канадців та старатися його поліпшувати.

В червні 1980 року приблизно 2,000 делеґатів з цілої Америки нараджувалися в Балтиморі, Лос Анджелесі та Міннеаполісі над питанням: „Що таке родина?", та розглядали способи, як поліпшити та скріпити структуру родини. У вересні цього року Папа Іван Павло II, голова Католицької Церкви, а в першій мірі польський патріот, на зустрічі з польською еміґрацією в Торонто, сказав у своїй промові між іншим таке: „...Як буде здорова польська родина, буде Польща (Польонія)! Якою є родина, такою буде молода людина, яка виростає з польського коріння..." Його слова можна і треба застосувати до нашої родини та брати приклад з такого душпастиря.

Блаженніший Патріярх Йосиф у своєму Завіщанні сказав: „...Батьки! Християнська родина це основа здорового суспільства, народу, нації. Це запорука їх росту і сили! І тому заповітую Вам: Збережіть, а де її розхитано, оновіть в Українському Народі справжню християнську родину, як негаснуче вогнище життя і здоров'я Церкви і народу..."

Згідно з постановою Пленарної Сесії СКВУ (червень 1980) і у співпраці зі СФУЖО, дня 9-го лютого 1981 року проголошено Декаду української родини. З тої нагоди появилося багато статтей, плянів, пропозицій.

Щоб зактивізувати та посилити працю для збереження української родини, в серпні ц.р. СФУЖО і СКВУ покликали Світову комісію Декади української родини. Завданням Комісії є плянувати та координувати працю для збереження української родини поза межами України, де вона до великої міри асимілюється. Це тим більше тому, що українська родина в Україні теж переходить кризу, де русифікація та антирелігійна система стараються її знищити: мішані подружжя помагають русифікації.

Комісію очолила представниця СФУЖО Оксана Бризгун-Соколик. До Управи Комісії запрошується представників усіх громадських і молодечих організацій. Осідком управи Комісії буде Торонто. Заохочується творити клітини Комісії по осередках поселення українців.

Президія СФУЖО та Секретаріят СКВУ просять проводи наших Церков, центральних громадських і молодечих організацій — активно включитися в боротьбу за українську родину! Просять всю українську пресу дати Світовій комісії Декади української родини якнайбільшу піддержку! Заохочують теж всю українську громаду до активної співпраці в цій важливій ділянці. Зокрема просять одиниць чи групи, які бажають працювати в Комісії, чи може мають цікаві ідеї, а то й досвід в такій праці, зголошуватися листовно до канцелярії СКВУ, пишучи до Світової комісії Декади української родини.

Поможім собі спільно!
Обновім українську християнську родину!

Світова комісія Декади української родини при СКВУ

У СВІТІ

У ВАРШАВІ ПОЯВИЛОСЯ перше число нової газети тижневика „Звйонзковєц", яка є органом об'єднаних урядових профспілок, контрольованих комуністичною партією. Це є перша газета профспілок, не кажучи про видання „Солідарности", яка появилася після проголошення в Польщі воєнного стану в грудні 1981 року. Головним редактором цієї проурядової і прокомуністичної газети є проф. Казімєж Каколь.

В ПОНЕДІЛОК, 3-ГО грудня, в Ґренаді, маленькій острівній державі, яку звільнили американські війська від комуністичних впливів і домінації прокастрівських сил, відбулися загальні вибори до парляменту. Перемогу здобула Нова національна партія центру, яка проповідує демократичну систему і бажає співпрацювати із ЗСА й іншими демократичними державами в Центральній Америці. Ці сили, як кажуть політичні спостерігачі, мають повну підтримку Адміністрації президента Роналда Регена.

КОРОЛЬ ЙОРДАНІЇ Гуссейн, виступаючи в єгипетському парляменті гостро критикував договір, підписаний Єгиптом, Ізраїлем і З'єднаними Стейтами Америки в Кемп Дейвиді. Єгипетський президент Госні Мубарак, який говорив після Гуссейна на цьому ж таки форумі, обороняв згаданий договір з 1978 року і приязну співпрацю з Ізраїлем. Крім того, Мубарак підкреслював важливість співпраці Єгипту з Йорданією.

ПРИНАЙМНІ 200,000 ЕСПАНЦІВ маршували у протестному поході в Еспанії і домагалися виходу тієї країни з Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО). Подібні масові демонстрації відбулися у 12-ох інших еспанських містах. Під будинком міністерства оборони відбувся публічний мітінг, на якому різні противники НАТО виголошували свої промови. Поліція і військо не втручались до протесту, що його зорганізували спільно комуністична і всі інші ліві партії. Соціялісти, прийшовши до влади в Еспанії в 1982 році, покищо заморозили інтеграцію еспанських військових частин із збройними силами НАТО, але не вийшли офіційно з цієї оборонної організації.

СОВЄТСЬКИЙ МІНІСТЕР оборони маршал Дімітрій Устінов вже два місяці не показується публічно в СССР, а також за кордоном, настирливо поширюються чутки, що він тяжко хворий після виливу крови в мозку. Він навіть не брав участи в нараді міністрів оборони Варшавського Пакту і його на цьому форумі заступали інші високі старшини совєтської армії. Урядові совєтські речники не підтверджують і не заперечують поголосок про його хворобу, яка мусить бути серйозною, коли він навіть не взяв участи в останній сесії Верховної Ради, що відбулася минулого тижня.

ПОНАД 600 ОСІБ В ІНДІЇ ЗАГИНУЛИ ВІД ОТРУЙНОГО ГАЗУ

Ню Делі, Індія. — Хмари отруйного газу, які проникли у місцевість Бопаль з фабрики, яка належить американській компанії Юніон Карбайт, вбили на смерть через удушення 610 і поранили біля 20,000 осіб. Очевидці, а головно засоби масової інформації, місцеві і закордонні інформують, що люди падали на дорозі як мухи, не маючи змоги навіть попросити медичної допомоги. Загинули, очевидно, в першу чергу ті, які попали під хвилю проходячих біло-рожевих хмар, що розтяглися, як пише один із британських кореспондентів, тримилевою шириною по цілому місті.

Індійські офіційні речники і представники рятункових медичних команд заявили, що число жертв напевно буде збільшуватись, бо в паніці і хаосі не було змоги підраховувати усіх померлих. „Ми намагалися рятувати в першу чергу тих поранених, які мали ще вигляди на життя", — заявили індійські медичні чинники і військові команди, які були покликані на місце катастрофи годину після того, як стало відомо, що жертви вбитих і поранених будуть збільшуватися. Представники уряду в Ню Делі заявили, що це одна з найбільших індустріяльних катастроф, яку Індія пережила в останніх десятиліттях. Більшість мертвих становили діти і старші особи і ті, які були поблизу згаданої фабрики газу.

Військове командування, передбачуючи катастрофу великих розмірів і масу поранених, наказало розбудувати на передмісті Бопалю військовий полевий шпиталь на 1,000 ліжок під шатрами, бо існуючі шпиталі не могли давати собі ради з напливом тяжко поранених Прем'єр-міністер Індії Раджів Ґанді наказав перекинути велику частину медичного персоналу в загрожену місцевість для рятування життя людей, але рятувати від удушення газом є дуже тяжко, особливо коли завелика доза отрує продістанеться вже до організму людини.

Тільки 2,000 осіб були тими щасливими, що попали до шпиталів, решта 18,000 мусіли вдовольнитись полевими шпиталями, або їм була дана допомога прямо на подвір'ї шпиталів і медичних закладів. Місцевість Бопаль нараховує 670,000 населення.

Вміжчасі речники компанії Юніон Кабайт заявили, що цей самий отруйний газ, який продукується в Бопалю, продукується також в З'єднаних Стейтах Америки, а саме у Західній Вірджинії під наглядом Карбайт інституту. Спеціялісти заявили, що досі не було подібного випадку затруєння населення згаданим газом, а випадок в Індії стався тільки тому, що механізм, який повинен невтралізувати отруйну речовину в газі відмовився працювати. Американські й індійські чинники розпочали докладне слідство в тій справі.

Совєтська преса критикує Китай

Москва. — Останнім часом у совєтських центральних газетах все частіше почали появлятися статті, які відзначаються підкресленою антикитайською спрямованістю.

В одній із таких статтей, опублікованій у листопадовому числі політичного журналу „Международная жизнь", Китай обвинувачується в тому, що він провадить „дискредитацію політики соціялістичного суспільства" і „протиставить інтереси країн Східньої Европи інтересам Совєтського Союзу". У цій статті Китай обвинувачується в тому, що він відповів невдячністю на „щедру допомогу" Совєтського Союзу і зокрема на то, що СССР допоміг прийняти комуністичний Китай до ОН в 1971 році.

Щодо китайських відносин з країнами Східньої Европи, то автори статті обвинувачують китайських керівників у „провокаційній політиці", яка спрямована на відрив цих країн від Совєтського Союзу.

В статті згадується про інциденти на совєтсько-китайській границі в [illegible] 1965, 1966 і 1969 роках [illegible] призвідником названо Китай. Жертвами цих прикордонних інцидентів стали, як відомо, кількасот вояків з совєтської і китайської сторони.

Різкі напади журнала викликало і то, що Китай вважає Совєтський Союз більш небезпечним ворогом, ніж ЗСА.

Подібні статті появилися в газетах „Красная Звезда" і „Правда". В них, зокрема, повідомляється про взаємні відвідини американських і китайських офіцерів. Совєтська преса називає таку політику Китаю „безпринципною".

В АМЕРИЦІ

ТРИ ВИЗНАЧНІ РЕСПУБЛІКАНЦІ в Конґресі виступили з пропозиціями зменшити частину бюджету, призначеного на оборонні видатки і тим уможливити прийняття нового бюджету Конґресом. Сен. Роберт Дол з Кензасу, нововибраний лідер республіканської більшости в Сенаті, сен. Роберт Пеквуд з Орегону, новий голова сенатської фінансової Комісії, і Ден Ростенковскі з Ілліной, голова Фінансової комісії в Палаті Репрезентантів в публічних виступах на телевізійних програмах висловили пропозиції в справі зменшення оборонного бюджету і тим самим зменшити зростаючий федеральний дефіцит.

ЧАСТІ НАПАДИ НА американських дипломатів в різних частинах світу змушують Уряд ЗСА зробити певні охоронні заходи по своїх дипломатичних представництвах в різних країнах. В минулому Уряд ЗСА старався представляти Америку перед світом як взірцеве „отверте суспільство". Тому американські амбасади були часто на найбільш видних вулицях чужинецьких столиць, хоронені тільки кількома американськими вояками. Але після нападу на американську амбасаду в Бейруті, Вашінґтон робить поспішні заходи поставити американські представництва на „воєнну стопу". В деяких будинках роблять залізні огорожі, муровані бункри тощо. Але тому, що Америка має 10,000 будинків у світі, в яких урядують американські дипломати та члени різних постійних, тимчасових місій і делеґацій, є дуже сумнівним, чи Вашінґтон зможе осягнути повну безпеку перед терористами.

ДЕЯКІ АМЕРИКАНСЬКІ часописи у Вашінґтоні і в інших містах повідомляють, що американський амбасадор до Об'єднаних Націй, д-р Джін Киркпатрик, яка публічно заявила недавно про свою резиґнацію, має зустріч з президентом Роналдом Регеном очевидно в справі її евентуального нового призначення в американському Уряді. В недавньому інтерв'ю у „Вашінґтон Пост" д-р Киркпатрик категорично заперечила начебто вона хоче кандидувати на президента ЗСА в 1988 році. Вона також згадала, що критика проти неї походить „здебільша від незадоволених жінок".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to "Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Перед роззброєневою конференцією у Женеві

Недавне проголошення, що державний секретар Джордж Шулц відбуде на днях конференцію з совєтським міністром закордонних справ А. Ґромиком у Женеві побуджує так ентузіязм, як і скептицизм щодо поліпшення совєтсько-американських відносин.

Звичайно, американські домашні критики і скептики відразу висувають ряд постулятів, що Америка, чи властиво президент Реґен, має зробити, щоб ці переговори увінчалися бодай якимсь скромним успіхом. На їхню думку, Америка єдина відповідатиме за успіх чи невдачу конференції. Хоч про це критики одверто не заявляють, одначе з їхніх арґументів виходить, що Совєтський Союз бажає миру „по щирості", а клопіт є тільки в тому, чи президент Реґен змагає до цієї самої мети чи ні. Немає найменшого сумніву, що ціллю президента Реґена у його другій каденції є зменшення загрози нуклеарної війни і наладнання стосунків із Совєтським Союзом. Але він теж розуміє причини, чому Москва кінець-кінців таки рішилася повернути свою делеґацію на конференцію в Женеві. Президент Реґен зрозумів, що тільки збільшення та зміцнення американської мілітарної сили і спроможности могло змусити Кремль таки повернутися на роззброєневу конференцію.

Річ ясна, що американські домагання повинні бути узгіднені наперед між різними департаментами у Вашінґтоні, а передусім між Державним департаментом і Пентаґоном (Департаментом оборони), які в минулому не завжди говорили „одним голосом" в справі роззброєння.

Президент Реґен мусить теж знайти повну піддержку в цій справі в Конґресі, і перш усього у Палаті Репрезентантів, де демократи мають значну перевагу. В минулому президент Реґен стрічався із значною опозицією у промощуванні своїх різних плянів, включно з продукцією ракет типу MX чи випробовування інших сателітних ракет. Це може повторитися також у новому Конґресі.

Як уже згадано вище, Палата Репрезентантів має більшість демократичних конґресменів, серед республіканських конґресменів є певна конкуренція між різними групами, що може зменшити чи ослабити піддержку для Президента, яка йому потрібна.

Республіканський Сенат також може спричинити президентові Реґенові певний клопіт, бо лідером сенатської республіканської більшости вибрано сенатора Боба Дола, який не скриває своїх президентських амбіцій. Можливо він може стати менш кооперативним як був ним його попередник, сенатор Говард Г. Бейкер.

Одначе позиція президента Реґена сьогодні є куди краща ніж у минулому, бо Президент тепер є в останній каденції і може бути більш незалежним як досі. Він навіть не дуже мусить оглядатися на це, хто є за тим, а хто — проти, знаючи добре, що він не буде більше кандидувати на президента Америки.

Вкінці, президент Реґен мусить також зміцнити своє становище серед американських союзників в Европі, які, як знаємо, не завжди згідні з політикою Америки супроти Совєтського Союзу.

Розуміється, що не має жадної ґарантії, що ці евентуальні потягнення президента Реґена спричиняться до успіху роззброєневої конференції, але вони щонайменше покажуть світові, що Америка дійсно бажає зменшення нуклеарних зброєнь і тим самим можуть заперечити усіляким наклепам совєтів, що їх вони застосовують у своїй пропаґанді проти американського Уряду і американського народу.

Юліян Мовчан

ГОЛОД В АФРИЦІ — НАЙБІЛЬША СУЧАСНА ТРАГЕДІЯ

I.

Не тільки в минулому, але й тепер голодові трагедії в світі не є ніякою новиною чи сенсацією. Хоч, може і меншій мірі, але ще й досі чимало людей вмирає з голоду в таких країнах, як Індія чи Банґлядеш, не кажучи вже про напівголодне животіння мільйонів людства в країнах Південної та Центральної Америки, Румунії, Ляосу, Камбоджі та СССР. (З останніх пресових повідомлень довідуємося, що правдоподібно, щоб не допустити до нового голоду в своїй „імперії зла", як свого часу президент Ронадд Реґен був назвав СССР, совєтський уряд вимушений був продати на світовому ринку діямантів на суму 250 мільйонів дол., щоб за ті гроші купити збіжжя в капіталістичній Америці. Як у нас казали, „догосподарювалися до самої ручки".)

Застрашаючі цифри

Але сучасний голод в Африці відмінний від тих голодових катастроф, які пам'ятає історія цивілізованиого людства. Чим саме?

Поперше, він хронічний і хоч вже триває понад десять років, але кінця його не тільки не видно, але якщо в найближчих роках не буде застосовано надзвичайних заходів, то він набере ще в більшій мірі застрашаючих розмірів. Подруге, якщо в минулому голод в основному був обумовлений стихійним лихом (посуха, розливи води і т.д.), то теперішній масовий голод в Африці в основному спричинений іншими моментами, про які мова буде нижче. (Якщо йдеться про минуле, то правдоподібно єдиним вийнятком в історії може буде Великий Голод в Україні 1933 року, причиною якого, як це нам всім відомо, було не стихійне лихо, але свідома і зловмисна політика московсько-большевицької Москви, яка в такий спосіб намагалася, якщо не цілком знищити українців, як націю, то в кожному випадку біологічно обезсилити її на довгі роки). Нарешті, у відміну до минулих голодових трагедій людства, коли голод з тих чи інших причин наставав в одній-двох країнах в Африці насьогодні голодом охоплені одночасно понад 20 країн. Іншими словами, за вийнятком Південної Африки, Єгипту, Лівії, Тунісу і частково Марокко та Альжиру, більшість населення решти країн „чорного континенту" вже багато років якщо не стоїть перед загрозою голодового вимертя, то в кожному випадку хронічно недоїдає.

Згідно з інформаціями дослідника Африки — бостонського журналіста Джека Шеферда, тепер у Африці кожного року вмирає від голоду приблизно 250,000 людей. У роках 1980-84 особливо потерпіли від голоду такі країни, як Чад, Абесинія, Гана, Мозамбік та Сан Томе. В цих країнах щорічно не вистарчає харчів для 50 мільйонів населення. Але, крім цих чотирьох країн, в інших 20-ти африканських країнах нараховується приблизно 200 мільйонів населення, якого нема чим прогодувати. Посилаючись на статистику Організації агрикультури та харчування при ОН, Шеферд доходить до висновку, що наприкінці цього століття щонайменше 150 мільйонів африканців опиняться перед загрозою голодового вимертя. Але вже в одному лише 1980 році, згідно з статистичними даними Організації африканської єдности (ОАЄ), в 25-ти країнах Африки померло з голоду 500,000 людей. Крім того, в малонадійних пошуках за харчуванням аби тим самим врятувати себе та своїх дітей від голоду, понад 5 мільйонів африканців впродовж останніх кількох років втекло до інших країн. В цілому, згідно з інформаціями ООН, тепер в Африці голодує 45 відсотків населення.

Майже 350 мільйонів населення Чорної Африки має життєвий стандарт нижчий „рівня убозтва", а щонайменше 90 мільйонів населення з року-в-рік страждає від хронічного недоїдання. Ось чому лише в одному Мозамбіку на протязі останніх двох років померло з голоду 170,000 осіб.

Але сухі цифри жертв голоду ще не показують справжньої трагедії тих мільйонів людей, яким доля судила померти повільною і страшною голодовою смертю. З тих численних світлин, які присилають нам різні харитативні організації з благальними і розпачливими листами допомоги для голодуючих в Африці, особливо сумне і трагічне враження роблять фотознімки вмираючих від голоду дітей, які так добре нагадують нам вмираючих від голоду українських дітей 51 рік тому назад. Виморені і висохлі до неможливого, вони подібні до людських кістяків, обтягнених сухою та зморщеною шкірою. Внаслідок голодових набряків, животи їхні часто побільшені, а лиця з дуже поморщеною шкірою та глибокими западаючими очними ямками на вигляд перетворили їх з малолітніх дітей на понад сторічних немічних старців... Ніхто точно не знає, які думки приходять їм в голови в такий трагічний для них час, але логічно міркуючи, вони, якби могли, мали б повне право запитати своїх батьків — для чого ви, прокляті, народили нас на цей світ? Для того, щоб кілька років після народження померти в такий жихливий спосіб?..

Причини африканського голоду

Їх є кілька, хоч найголовнішою є дуже велике перенаселення континенту. Коли 1950 року загальна кількість населення Африки обраховувалася на 219 мільйонів, то через 25 років, тобто, 1975 року та кількість майже подвоїлася, тобто, тоді вже було 400 мільйонів, а в 2000 році, згідно передбачень ОН, там буде вже аж 830 мільйонів!

Але в той час, коли кількість населення Африки кожного року побільшується на три відсотки, в той час продукція сільсько-господарських товарів збільшується лише на півтора відсотка, і в цьому полягає головна причина катастрофального браку харчів у Африці.

(Продовження буде)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Теодор Терен-Юськів

Листопадове свято в Ню Йорку

Цьогорічний торжественно-радісний день 66-их роковин державницького Листопадового Чину, за стараннями Об'єднаного Комітету (КОУАО), відсвяткувала наша громада концертом 4-го листопада, в залі академії св. Юра — як рідкісно і як радісно — при вщерть виповненій залі.

У виконанні „Думки", під керівництвом Семена Комірного, прозвучала вперше добре виконана, пісня І. Соневицького (сл. Р. Купчинського) „За рідний край". Ще краще вдалась пісня Л. Лепкого (сл. Б. Лепкого) „Видиш брате мій" чи „Журавлі" в обр. К. Стеценка. Оця пісня з пізнішим „Кавказом" були найуспішнішим мистецьким виконанням концерту.

Оперовий співак, баритон, Ігор Даріян-Кравців відспівав Гайворонського (сл. М. Голубця) стрілецьку „Ой нагнувся дуб високий" та арію Гната з опери К. Данькевича (за Шевченком) „Назар Стодоля". Голос Ігора звучав добре. Цей його виступ був кращий за попередні. Акомпаньювала йому гнучко, як і всім іншим, піяністка Тетяна Поташко.

Після перерви почули ми бандуриста-тенора Володимира Луцева з Англії, який перейшов нещодавно тяжко операцію. І — несподівано — він може навіть співати, хоч голос очевидно, послаблений. Та це йому треба простити. Він таки з вервою виконав Гайворонського (сл. Ю. Назарака) з фортепіяном „Нема в світі кращих хлопців" і Г. Китастого „Нагадай бандуро", а опісля заграв ще на бандурі досить благенький „Етюд". Може дещо завчасно після недуги він взявся до тяжкої і форсовної думи „Україна", яка перевищала його теперішні фізичні спроможності.

Деклямація Стефи Назаркевич-Юзенів із поезій Черкасенка і Б. Лепкого, зі шкодою для слухачів і для цілости свята, не вдалась через заник мікрофону. Чиїмсь обов'язком було вийти на сцену і наладнати функціонування апаратури. Чому цього не зроблено? І. Даріян-Кравців проспівав ще, мало переконливу пісню О. Бобикевича (сл. Олеся) „Ллється море" та арію Остапа з опери Лисенка (за Гоголем) „Тарас Бульба". Кінцева точка „Думки" складалась з ряду пісень. Ми почули відому, ще раз Гайворонського (слова Р. Купчинського), в обрібці М. Лева „Їхав стрілець" і дуже цікаву, неспівану тут, знамениту пісню Ф. Колесси (сл. Б. Лепкого) зі збірника „Воєнних квартетів": „Що то за грім". Цю пісню співав колись хор Котка — унікально, неповторно. Перед літами, за ініціятивою автора цих рядків, пробував виконувати її чоловічий хор „Думка", що не зовсім удалось. Однак пісню у першому виведенні мішаною „Думкою" можна було зовсім добре слухати, навіть як вона дещо складна і ще не зовсім вповні опанована. Та з бігом часу напевно прийде більша зіспіваність, певність високих тонів і чистота (збільшені секунди). Тільки треба дальше вспіватись і задержати її у репертуарі. Як гарно було почути знову незрівняну композицію Людкевича з Шевченкового „Кавказу", а саме „Молитву" (а не за большевицьким наголовком „Не нам нам прю"). Добре лежить хорові Г. Китастого (слова І. Багряного) „Україна — марш", що була кінцевою піснею програми.

Національним славнем „Ще не вмерла Україна", що його виконали всі присутні, закінчено цю вагому, святкову, державницьку імпрезу.

Іван Кедрин

НАРОДИНИ І ЗАГИН УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ В НЮ ЙОРКУ

Стаття д-ра Богдана Цимбалістого „Перед відбудовою УНДому в Ню Йорку" („Свобода" з 16-го листопада 1984 р. живо пригадала події з-перед 30 з гаком років. Це було в початках 1950-их років.

Як у безлічі інших випадків, так і тут початок до конструктивного діла дала „Свобода", на сторінках якої завелася дискусія на тему Українського Народного Дому. Я жив тоді ще у Філядельфії, але забрав голос у тій дискусії. Мабуть, було у тому моєму слові щось путнє, бо мене запросили стати членом Комітету за придбання УНДому в Ню Йорку. Коли в 1951 році я з дружиною перенісся на постійне до Ню Йорку, то вже не перепускав ні одного засідання того Комітету. Ми нараджувалися у невеличкій кімнаті на 6-ій вулиці. Головою Комітету був інженер Мирон Лепкалюк. Мене обрали на заступника голови і я не просьбу інж. Лепкалюка не раз головував на наших засіданнях. У дискусії над правно-формальною формою УНДому переміг арґумент, що люди швидко даватимуть свої пожертви, якщо знатимуть, що вони є „співласниками" того Дому і тому адвокат Степан Ярема склав статут УНДому, як корпорації, опертої на уділах („шерах"). Проте кожний уважав, що це тільки форма, бо насправді йдеться про пожертву на громадську ціль. Це не теперішня моя видумка. Нема з отих засідань писаних протоколів, але хоч вміжчасі багато активних діячів в цій справі придбання УНДому перенесли ся у вічність (перший адміністратор УНДому Ярослав Гузар, колишній головний предсідник УНСоюзу Дмитро Галичин, проф. Михайло Лисогір, контролер УНСоюзу Петро Кучма, недавній голова Дирекції Михайло Салдан і інші), проте, славити Бога, живуть ще численні активні діячі цієї справи, між ними колишній голова Дирекції УНДому Володимир Баранецький, теперішній голова Дирекції Евген Стахів, інж. Іван Когут, Іван Винник і інші, які можуть про це засвідчити.

Усе ж, продаж уділів поступав пиняво і ми зібрали 17,000 долярів. Комітет прийшов до переконання, що люди швидше поспішать з пожертвами, коли побачуть, що це реальне діло і що не повториться помилка з давнім УНДомом, що його власники звернули жертводавцям їхні датки і зліквідували УНДім. Тому, коли стало відомо, що дім під числом 40 на Другій авеню, „Стайвесант Касіно", є на продаж, ми рішили задаткувати його і проголосили це у пресі.

Тямлю добре, як приємно було почути з уст Д. Галичина, що Український Народний Союз готов дати мортґедж на купно УНДому. Закуплено його за 75,000 дол. Коли прийшлося вкласти додаткових кругло 10,000 долярів у перебудову, щоб мати власну бару поруч із рестораном, то треба було взяти другу позичку, яку дав Братський тоді ще Робітничий Союз. Тямлю урочисте засідання Дирекції УНДому, що її першим головою став наче автоматично інж. М. Лепкалюк, коли УНДім сплатив усі свої борги. Після кількох каденції я зрікся дальшої кандидатури в Дирекції УНДому з уваги на труднощі доїзду з далекого місця замешкання.

Щасливо закуплений Український Народний Дім не відповідав тим цілям, яким він повинен би служити. Не було теж театральної залі і велика заля УНДому, добра на бенкети і більші зібрання, була замала на великі балі. Відновлена у Ню Йорку покійним Петром Постолюком Видавнича Кооператива „Червона Калина" рішила відновити теж — з окремим комітетом — традиційні у Львові Вечерниці „Червоної Калини", як прибуткову імпрезу і терен культурної зустрічі нашої молоді. Це був перший і останній раз, бо заля виявилася замалою. І від того часу рік в рік огранізатори великих забавових імпрез чи бенкетів на більшу скалю вкладають величезні суми до чужинецьких кишень, бо нюйоркські українці не мають відповідного будинку з театральною чи великою концерто-

(Закінчення на стор. 8)

С. Гординський

Портрет Митрополита Андрея в Ню Йорку

У неділю, 9-го грудня ц.р., на святочній Академії, присвяченій пам'яті померлого 40 років тому Митрополита Андрея Шептицького, уперше покажують в Ню Йорку монументальний його портрет роботи найвидатнішого мистця-маляра Західньої України — Олекси Новаківського. З цілої великої серії портретів Митрополита, які виконав мистець — понад 10,— цей портрет мабуть єдиний, що зберігся. Всі інші, які були в колишньому Національному музеї у Львові, за інформаціями львівських мистців — зникли невідомо куди". Існуючий портрет, розміром 130 x 110 сантиметрів, пощастило вивезти з Варшави одному жидівському емігрантові до Німеччини тільки тому, що портрет був виконаний на тонкому лляному полотні і дався звинути в тонкий рульон. Впродовж, кількох років образ був на продаж, але ніхто з українців не міг рішитися на високу ціну і портрет врешті мав купити один німецький манастир. Одначе, беручи до уваги велику не тільки мистецьку, а й історичну вартість того портрету, авторові цих рядків удалося зорганізувати викуп того твору, і він тепер знаходиться в ЗСА.

(Закінчення на стор 8)

Ганна Черінь

Самба

IV.

Ввечері ввімкнули телевізор. На всіх станціях те саме: карнавал!!! Самба!!! Бум-бум! Тратата! Бум! Бум! Бум! Це був тиждень після карнавалу. Ми б може записалися на тур, що вилітав на тиждень раніше, якраз на карнавал. Але ціни були на той тиждень на 300 долярів на особу вищі. Тож ми вирішили поїхати пізніше, а ті гроші знайдуть собі інше призначення.

І добре зробили. Бо під час карнавалу тут панує таке божевілля, що тільки каріоки можуть його витримати та ще й насолоджуватися ним. Уся Бразилія живе в ритмі самби, і всі мрії зосереджені на карнавалі. Бідняки, що не мають чим тіла прикрити, мало не ввесь заробіток витрачають на карнавальний костюм, і то не якусь кльовнаду, а розкішне, дороге вбрання з вишитими, вимальованими, оздобленими намистом і пір'ям прикрасами. Вулицею пливе безконечна процесія казкових принцес і королів; усі крутяться й пританцьовують. Ті, що нагромадили на себе фунти дорогих прикрас, тільки маршують, туди-сюди повертаючись, а ті, що вибрали прозорі, легенькі шати викручуються, наче змії, спокушають своїх партнерів і глядачів. Після карнавалу самбісти падають від знемоги, а дехто і вмирає.

Ми зручно сиділи в кріслах, у проході, й дивилися на карнавал, що передавався цілком день за днем на телевізії. Не треба було потіти на Авеніда Презіденте Варґас. Ми бачили і танцюристів, і глядачів, що цілий день вистоювали на трибунах вздовж вулиці, боячися вийти, щоб не втратити місце. Проходили батареї — групи барабанщиків, що лупили пекельний ритм, а костюмовані самбісти, разом із глядачами, не стихаючи, горлали цьогорічну самбу, ввесь час той самий, немелодійний, дикий спів. Кожного року карнавальна самба має свою тему. Цього разу це була — свобода Бразилії. В убраннях домінував зелений колір, і багато танцюристок несли національні прапори з досить грубими „державами", що їх вони застромлювали собі в спідницю. Походження карнавалу досить скромне: „карнем леваре" — „відмова від м'яса". І святкують його перед Великоднім постом, не тільки в Бразилії, а й у багатьох інших місцях, також у Ню Орлінсі (марді гра). Проте, інші джерела твердять, що слово „карнавал" походить від „каррус наваліс", потішний корабель по-італійському. Так гадав і наш великий мовник Артем Орел.

І це, мабуть, краще означення, бо прощання з м'ясом в час карнавалу непомітно. Навпаки, це свято носить виразно карнавальний характер. Все в карнавальнім божевіллі дозволено, і саме через те його люблять. За карнавальні гріхи навіть і сповідатися не треба.

Самба! Биття сурдо-великого бубна, тамбурини, барабани, труби, тромбони, саксофони. Бом-бом! Бу-бу-бу! Барабанна гіпноза напливає й на нас. Самба заразна, як чума. Всі співають без упину: „Оба! Оба! Обаба-ола-обаба!" Крім цієї паради, є ще й менші, сусідські, а також приватні балі. Їдять, танцюють, там же сплять, а потім прокидаються й починають знову. Парада йде без перерви від неділі до понеділка по обіді. Навіть авта дуріють: грають самбу ріжками своїх сиґналів. Потім ще цілий тиждень нарід живе карнавалом — дякуючи телевізору, що зранку до ночі показує всю церемонію. Показують щасливців, що виграли премії за костюм чи за танець. Школи, як тут називають клюби танців, також змагаються за першість, так само як і „батерії", музичні команди.

Друга пристрасна любов каріоків — пляж. Їх там і в будень і в свято повно. Безробітні там забувають про свою біду, а працюючі біжать туди під час перерви на обід і після праці. По другій годині на пляжі здіймається вітер і стає холодно, але не настільки, щоб відігнати каріоків. Тут же матері з дітьми. Нехай бавить дітей океан. Немовля лежить голе, з неприкритою голівкою, а молода мати спить. Троє старших дітей охороняють маму й маленького братіка. Повз них ішла стара негритянка, похитала головою й прикрила папером голівку немовляти. Забула вже, як сама була молодою!

Як і в кожному іншому народі, у бразилійців комбінуються взаємопротилежні прикмети. Вони — пристрасні, запальні „латинські" коханці, і вони ж — недбалі в подружжі, зраджують неприкрито своїх жінок, не гребуючи й чорношкірими звабницями. З тими вони можуть мати дітей і не відмовляються від батьківства, але перевагу дають своєму офіційному подружжю. Приятельство цінується і культивується. У нас, українців, не вміють приятельство культивувати. Думають тільки — а чи не можна з того щось зискати?! А от щоб так просто для приємности показувати увагу, дбати про друзів, задзвонити навіть без потреби — як там ви, а чи не можу чим допомогти? От якби так, щоб щось друзям дати, а не брати. Бразилійці добрі до приятелів, але й до себе вимагають любови.

— Що це від тебе нічого не чути вже два тижні? — питається бразилієць.— Що розбило нашу дружбу?

Бразилійці люблять збиратися без особливої нагоди. Як хтось заведе пісню, всі підхоплюють. Пісні бувають і сумні, завезені з Портуґалії, що завжди була під тягарем фатуму. Але в Ріо туга швидко минає. На зміну йде безугавна радість. Це — прикмети холеричного характеру, незрозумілі поміркованим мешканцям холоднішого підсоння.

Офіційна релігія в Бразилії — католицизм. Ріо живе під охороною Христа Спасителя. Але крім того, тут панує окульт, темні релігії Африки. Як стемніє, на пляжах відбуваються поганські церемонії: запалюють свічі, їх ставлять чортам, вимолюючи їхню допомогу. Це нагадує байку Руданського про бабу, що ліпить свічку святим і чортові. Головним ідолом є чорт Еху і його коханка Помба Ґура. Не тільки свічки дарують чортам, а й інші жертви: продукти, цигари, кашасу (горілку), навіть папкорн і — убиті чорні кури. Їжу поливають кашасою, запалюють свічкою і творять заклинання. Також танцюють, скачуть, співають, щоб чорний дух зійшов і розв'язав проблеми. Культ умбанда нібито все виліковує, навіть рак. Програми цього культу передаються на телевізорі. Ось як можна чарувати: запалити три свічки, всередину поставити своє фото й написати на нім ім'я коханої людини. Вогонь з'єднає цих двох і так можна досягнути недосяжне. А як хочете, можна ще сильніші чари творити: жабі зашити рот чорною ниткою і посадити її в баньку. При цьому треба назвати ім'я тієї особи, що ви зачаровуєте, і сказати: „Хай умре, як ця жаба". А якщо вам стане шкода і ви передумаєте, то вийміть жабу, розріжте нитки й поїть її сім днів молоком. Тоді й жаба, й зачарована людина одужають.

(Продовження буде)

Портрет...

(Закінчення зі стор. 2)

Часово, портрет походить з років після Першої Світової війни, коли Новаківський виконав подібним орнаментальним стилем низку історичних портретів — князів Ярослава Мудрого, Ярослава Осмомисла і своїх обох синів як княжичів. Тоді теж постав образ „Мойсей", що фактично є портретом Митрополита Андрея, з далеким відгомоном монументального мармурового Мойсея роботи Мікельанджеля. Цей монументалізм видний і в збереженому портреті, який належить до т.зв. „композиційних портретів", мальованих не безпосередньо з натури, а як синтеза всіх характерних даній особі рис, спостережених мистцем, власне, в малюнках і рисунках з природи. Портрет не підписаний, бо Новаківський підписував свої твори тільки при продажі, видно, що він хотів зберегти цю річ для себе, можливо як студію для великого олійного твору. Замість підпису мистець нарисував на митрі свою монограму — „Н" в „О", якою він підписував багато своїх творів. Щодо датування портрету, 1922 рік то подана дата є приблизна. Новаківський працював над численними своїми творами не раз роками, тож дата може означати або початок, або закінчення твору.

Постать Митрополита, в усіх своїх владичих регаліях, показує мужчину в силі свого віку й авторитету, десь між 50-60 роками. Мистець блискуче передав усі характеристичні риси обличчя і маєстат цілої постаті у завершеній композиції. Немає сумніву в тому, що це один з шедеврів українського портретного малярства, місце якого в майбутньому буде в національній галерії України.

БІЛИЙ ДІМ ПЕРЕДАВ конгресові довше звідомлення, в якому сказано, що Совєтський Союз порушив договір з Америкою про контролю зброєнь щонайменше в семи точках. Ще в січні ц.р. президент Роналд Реґен поручив Раді Крайової Безпеки приготовити таке звідомлення й тепер згадана Рада передала тимчасовий звіт головам Комісій для збройних сил в Сенаті і Палаті Репрезентантів згідно з дорученням Президента. Одначе повний текст тих порушень буде доручений щойно в лютому 1985 року тому, що Білий Дім не хоче утруднювати зустрічі між державним секретарем Джорджом Шулцом і Андреєм Ґромиком, міністром закордонних справ. Ці порушення зроблені в таких договорах як САЛТ-2, Протокол про біологічну зброю, Гельсінкські угоди тощо.

ФІЛІППІНСЬКА АРМІЯ, яка веде боротьбу проти комуністичних підпільників і партизанів, знищила в останніх трьох тижнях багато комуністичних гнізд, складів з амуніцією і зброєю та різними запасами, вбила 23-ох партизанів, між ними одного командира так званої „народної армії", яка є збройним рам'ям комуністичної партії у Філіппінах. Ситуація в тій країні дещо погіршилася у зв'язку із затяжною хворобою президента Фердінанда Маркоса, який, згідно з урядовими повідомленнями, перейшов операцію і тепер приходить до здоров'я. Опозиція натомість каже, що Маркос смертельно хворий і урядові кола закривають його нездібність керувати державою перед народом.

ПОЛЬСЬКИЙ СВЯЩЕНИК Римо-Католицької Церкви Станіслав Малковскі, якому примас Польщі кардинал Юзеф Ґлємп заборонив відправляти Службу Божу і взагалі виконувати священичі обов'язки з огляду на його політичні погляди і антикомуністичні проповіді, взяв участь у Богослужбі офіційно на передмісті Варшави. Він відправив Службу Божу, але зібраним вірним заявив, що не може виголошувати проповіді, як раніше плянував, бо на це не дозволяють йому його церковні зверхники. Закордонним журналістам Малковскі заявив, що кардинал Ю. Ґлємп хоче втримати живий діялог між Церквою і державою і тому заборонив йому і йому подібним священикам виголошувати патріотичні проповіді.

Помер І. Рипаловський

Тіммінс, Онтаріо. — У неділю, 11-го листопада, тут помер у місцевому шпиталі Ст. Мері, у віці 59-ти років Іван Рипаловський, член 456-го Відділу УНС у Канаді. Заупокійну Службу Божу відправив в українській католицькій церкві св. Юра о. С. Смик.

Покійний залишив дружину Альбіну, двох синів з дружинами і трьох внучок. Родина св. п. І. Рипаловського прохає замість квітів на могилу складати пожертви на канадську Асоціяцію боротьби з раком або на пропам'ятне вікно для церкви св. Юра. Похоронено св. п. І. Рипаловського на Меморіяльному цвинтарі в Тіммінсі.

СОЮЗОВЦІ! ПРИДБАННЯ 400 НОВИХ ЧЛЕНІВ В ГРУДНІ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ 2,000,000 ДОЛЯРІВ — ЦЕ МЕТА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ У ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ. ВКЛЮЧІТЬСЯ І ВИ У ОРГАНІЗАЦІЙНУ ЧЛЕНСЬКУ КАМПАНІЮ І ДОПОМОЖІТЬ ОСЯГНУТИ ЦЮ МЕТУ.

Срібний ювілей парафії св. Йосафата в Пармі

Парма знаходиться в південній частині великого Клівленду і нараховує понад 120 тисяч населення. Українська етнічна громада тут досить велика. Всі товариства і організації клівлендської громади мають свої осередки. В Пармі при головних вулицях розміщені українські церкви: ПУКЦ св. Йосафата, св. Андрея, Покрова Пресвятої Богородиці і УПЦ собор св. Володимира, кредитова кооператива „Самопоміч" в новім гарнім власнім домі, жіночі організації СУА і УЗХ, молодечі організації Пласт, СУМА та інші.

До 1959 року українців Парми обслуговувала матірна Церква свв. апостолів Петра і Павла, що міститься при 7-ій Захід вул. в Клівленді. Тодішній парох о. митрат Дмитро Ґресько купив у Пармі 10-акрову площу в гарному місці і на ній побудував для цілоденної парафіяльної школи просторі будинки, в яких навчається тепер понад 300 наших дітей.

Парма — це передмістя Клівленду, околиця гарна, багата на парки, дерева, і туди перенеслися мешкати багато українських родин. Тому заіснувала потреба нової парафії, яку митрополит Константин Богачевський встановив тут в 1959 році під патронатом св. Йосафата.

Першим парохом новоствореної парафії був о. Андрій Улицький, який збудував парафіяльний дім, дім для сестер, що провадять школу, гараж для шкільних автобусів і великий будинок для середньої школи (гайскул). Середньої школи не вдалося відчинити, а будинок став тепер центром для громадсько-культурного життя, організацій і товариств. В ньому приміщені жіночі організації СУА і УЗХ, молодечі Пласт, СУМА, хор „Дніпро", Клюб сеньйорів, а останньо бюра новоствореної епархії св. Йосафата в Пармі. Заля на 1500 місць в тім домі є місцем громадсько-культурних і національних імпрез.

Вірні парафії св. Йосафата вже 26 років моляться в шкільній каплиці і щойно за третього пароха о. шамб. Михайла Федоровича приступлено до будови нової церкви. В 1982 році почато будову за плянами архітекта д-ра Осипа Мартинюка в стилі козацького барокко з п'ятьма золотими банями. Сьогодні церква вже збудована, викінчуються деякі внутрішні деталі, упорядковується подвір'я, декоративні деревця та інше.

В 1984 році парафія св. Йосафата вдостоїлася великої почести і признання: її призначено осідком новоствореної епархії, а провід в ній доручено Владиці Робертові Москалеві.

Здобутки парафії, її гарний вигляд і високе відзначення це заслуга вірних, що своєю добротою, працьовитістю і жертвенністю розбудували її, задержали при ній українську церковну релігійну духовість і в тому дусі виховують своїх дітей і внуків.

Вже роками при парафії існує гарний і здисциплінований хор під проводом любителя і знавця української пісні, диригента Евгена Садовського, який кожної неділі і свята своїм співом підносить святочний і молитовний настрій у вірних.

Віримо, що з новоствореної епархії під енергійним проводом Владики Роберта буде промінювати на всі приналежні парафії Боже Слово і духова спадщина тисячорічного українського християнства. Звідси буде йти ясне притягаюче і об'єднуюче світло Христової науки для всіх вірних, що живуть на території епархії, тих, що стоять твердо при своїм обряді і церкві, і тих, що з якихось причин відійшли від нашої церкви або стоять збоку.

Збудований собор є гордістю вірних, що його будували, і гордістю нової епархії, що є сьогодні катедральним храмом.

В неділю, 11-го листопада ц. р. о год. 10-ій рано Владика Роберт Москаль в асисті священиків — о. пароха Михайла Ревтюка, о. Томи Саюка, о. Володимира Грабця, о. Володимира Пелеха, о. Даглеса Лоренса — відправив Архиєрейську Святу Літургію в церкві св. свящ. Йосафата в Пармі. Дияконував о. диякон Степан Шафран.

Гарно співав катедральний хор під мистецьким проводом Евгена Садовського. В церкві всі місця, навіть стоячі, були заповнені вірними. Гарну і глибоко змістовну проповідь сказав Владика Роберт. У своєму слові він згадав, що сьогодні парафія святкує 25-ліття, срібний ювілей, святочно відзначує свого патрона св. Йосафата, а в своїй історії започатковує нову сторінку вмуруванням і благословенням наріжного каменя в новозбудованім храмі. Це є світла дата, яка зворушує і підносить наші серця до Бога.

Згадав Владика також і про світлі початки християнства в Україні за князів Володимира Великого і Ярослава Мудрого, будівничих в тодішній Україні величавих храмів Божих і носіїв Христової віри. Християнську спадщину, яку передали нам наші предки, ми не лише зберігаємо, шануємо, але й гордимося нею. Невмируща Христова віра стала символом нашої єдности, любови. Ми є вибрані, щоб хвалити Того, хто нас вибрав.

Тут, на поселеннях у вільному світі, маємо гарні осяги, наша церква росте, розвивається, а нинішня подія — вмурування і благословення наріжного каменя — сповіщає всьому світові нашу сильну віру, нашу живучість, бо з нами Ісус Христос.

Після Святої Літургії оформилися процесія і перейшла до новозбудованого собору, де Владика Роберт в асисті священиків відправив молебень і поблагословив наріжний камінь. Історичну грамоту відчитав українською мовою д-р Микола Грушкевич, англійською Дженця Бочар. Зложено історичні документи в залізну скриньку і вкладено в приготоване місце в мурі та замуровано плитою з назвою собору, яку поблагословив вже покійний Блаженніший Патріярх Йосиф. Документи замуровано для майбутніх поколінь.

Друга частина святкувань це традиційний празник, який парафія кожного року святочно відзначає в день свого патрона св. свящ. Йосафата. Празник відбувся у великій залі Астродому з мистецькою програмою і обідом. Владика Роберт, десять священиків, сестри і 700 вірних взяли участь у празнику.

Мистецьку програму і празник відкрив парох о. Михайло Ревтюк коротким словом. Він згадав про початки парафії та будови собору і сьогоднішні історичні святкування. Привітав Пресвященного Владику Роберта, священиків, сестер і так чисельно присутніх вірних, а звертаючись до Владики, сказав, що нинішній празник — це найкращий доказ, що парафія живе, працює, творить нові цінності і є запорукою для праці і розвою новоствореної епархії. Провід програмою празника о. парох передав д-рові Б. Футеєві, знаному громадському і політичному діячеві, що мешкає тепер у Вашінгтоні.

Катедральний хор під мистецьким проводом Е. Садовського виконав Господню молитву „Отче наш", київський наспів, обр. А. Гнатишина, а діти прафіяльної школи під проводом учительки С. Телішевської — збірну деклямацію і хоровід до пісні „Царю Небесний". Пісні „Дивлюсь я на небо" і „Люблю" виконав П. Шокалюк, а пісню „Ой, ти дівчино" разом з Ю. Оришкевичом при фортепіяні З. Шокалюк. Вірш А. Завадівської гарно віддеклямувала Л. Завадівська. Отець диякон С. Шафран виконав при гітарі дві пісні: „Мойсей — Каменяр" і „Ода українця". Мистецьку програму закінчив хор, виконавши пісню „Велика слава Єго" муз. Бортнянського.

Треба підкреслити, що всі точки програми були виконані вдало, гарно і за це присутні нагороджували виконавців рясними оплесками.

Молитву, спеціяльно приготовану для сьогоднішніх святкувань, відмовив парох церкви св. Духа в Акроні о. Тарас Дурбак, а трапезу поблагословив Владика Роберт. Смачний обід приготовили членкині Сестрицтва. Святочне слово виголосив інж. Роман Грабець, в якому особливу увагу звернув на молодь. Молодь, сказав він, є тим брилянтом, який стало має світити в нашій Церкві з роду в рід. Парафіяльна школа є кузнею, в якій кується релігійна і національна свідомість молоді та виховуються характери і прив'язання молоді до свого рідного обряду і своєї Церкви.

В англійській мові змістовне слово виголосила Катря Крутиголова, голова студійного гуртка пра парафії св. Йосафата.

Гарний привіт прислав колишній парох о. шамб. Михайло Федорович, в якому підкреслив працьовитість і відданість своїй церкві парафіян, та світлу майбутність цієї взірцевої парафії.

Проклямацію міста Клівленду відчитав радний Іван Заяць, а міста Парми Михайло Федак, активний громадський діяч.

Членкині Апостольства Молитви приготовили три вишивані подушки, які розіграно поміж присутніми в часі празника.

Празник під кожним взглядом був успішним; д-р Богдан Футей весело проводив програмою, присутні миряни і гості були вдоволені.

Закінчено його молитвою яку провів о. д-р Іван Телявський, настоятель парафій Покрова Пресвятої Богородиці в Пармі.

З нагоди святкувань в парафії срібного ювілею і вмурування наріжного каменя в новозбудований собор, Історична комісія Комітету видала 44-сторінковий Бюлетень ч. 3, в якому вміщено багато цікавих матеріялів, світлин і список всіх жертводавців на будову цього величавого собору.

Іван Фур

Відбувся пікнік 13-го Відділу СУА

Честер, Па. — 30-го вересня ц. р. тут в гостинному домі Лідії і Василя Київ відбувся пікнік 13-го Відділу СУА. Атракцією пікніку була прекрасна виставка українських вишивок роботи мисткині Ярослави Стахів. Окрім декоративних обрядових рушників і хустин з київськими і полтавськими взорами, присутні подивляли велику вишивану мапу України, на котрій області були зазначені притаманними тим сторонам взорами. Крім цього мисткиня, простудіювавши історичну минувшину нашої батьківщини, виконала декілька гербів України. Особливу увагу привертали взори гаптів, котрі примінювано колись до церковних підризників і виконувано їх шовком та золотом. На експонатах були взори, стібки і мережки всіх земель України.

Ярослава Стахів — це мисткиня, котра цінить і любить українське вишивкарське мистецтво. Вона досліджує цю ділянку, а на підставі здобутих відомостей відтворює старі, забуті взори.

Мисткиня не тільки дала нам можливість побачити її цінну колекцію, але й пояснювала значення, кольори і назви взорів та ролю рушників і хустинок. Обрядові рушники мали широке примінення і були необхідними в українській хаті: вони відігравали важну ролю під час заручин, шлюбів, похоронів чи інших родинних свят.

Рушники прикрашували стінні ікони і були невід'ємним атрибутом української хати. Мисткиня згадала, як вона сама дійшла у своєму шуканні до солідного пізнання українського вишивкарського мистецтва, як не раз силою волі і впертістю доходила до способу виконання незнаного їй стібу.

Зацікавленні присутні ставили різні питання, на котрі мисткиня радо відповідала.

Чи ж не належиться Ярославі Стахів признання за її труд і бажання поширити зацікавлення українським вишивкарським мистецтвом серед нашого еміграційного жіноцтва? Треба високо оцінити те, що вона своєю кропітною працею та вишивками-перлинами ширить на чужині добре ім'я України.

Тепер, коли народне мистецтво в нашому поневоленому краю зовсім зникає, — тут, на еміграції є люди, що не дають йому пропасти, прищеплюють молодому поколінню любов і замилування до української вишивки.

Присутня на пікніку мистецька референтка СФУЖО Наталія Даниленко висловила подив і подяку для мисткині. Та не тільки їй, але і її мужеві д-ру Денисові Стахіву, котрий підтримує працю своєї дружини та щиро їй допомагає.

На закінчення голова Відділу Тамара Рац подякувала Ярославі і Денисові Стаховим за те, що загостили з виставкою до Честеру. Своїм приїздом вони справили членкиням Відділу велику приємність. Присутні нагородили мисткиню грімкими оплесками, а господиня дому, Ліда Кий, запросила усіх до перекуски.

Софія Мельник

Організаційний Відділ пригадує шановним секретарям УНСоюзу, що календарі на 1985 рік можна замовляти у Головній Канцелярії УНС до 10-го листопада 1984 р.

ПЕРЕБУВАЮЧИ У ЛОНДОНІ, Великобританія, король Савдійської Арабії Фагд заявив, що його країна незабаром перейде на нову систему управління. Досі, як відомо, в тій країні панує абсолютна монархія, яка зустрічалася з критикою багатьох держав і політичних партій. Згідно з інформацією короля Фагда, надрукованою у британській газеті „Сандей Тайм", королівська рада покличе консультативну асамблею і дасть країні писану конституцію. Всі ці переміни, на думку згаданого короля, наступлять в Савдійській Арабії на протязі чергових двох-трьох місяців.

Народини...

(Закінчення зі стор. 2)

вою і балевою залею. Цитую із згаданої вгорі своєї книжки думку, записану кругло 10 років тому: „Сьогодні цей будинок вимагає або нової великої інвестиції, чого не варто робити, або продажу його і купна іншого об'єкту, або знищення і збудування на його місці нового багатоповерхового будинку".

Попередній голова Дирекції УНДому Михайло Саладан пропаґував проєкт, щоб усі будинки між вулицями 9-ою і 8-ою на Другій авеню, що їх мають українці, збурити і поставити на цьому місці могутню будівлю, де два чи три найвищі поверхи були би мешкальними (продані на приватну власність, т.зв. кондомініюми) і де була б велика заля та де могли б приміститися усі ці установи, які мають свої домівки в УНДомі або закупили вміжчасі свої окремі доми. Цей у теорії широкий і мудрий проєкт був нереальний. На перешкоді в першу чергу став прикметний українській вдачі ґеттоїзм: кожний воліє бути на „власному сміттю" і почуватися власником маленької кам'яниці, ані ж перебувати під спільним дахом з іншими установами, хоч і в дуже вигідних чи навіть люксусових приміщеннях. Реалізація такого пляну вимагала теж таких коштів і такої будови, що їх просто неможливо перевести. Наприклад: нові будівельні приписи в Ню Йорку вимагають, щоб кожний новий великий будинок мав власний ґараж. У даному випадку такий ґараж нового УНДому, чи як він називався би, мусів би бути під будинком. А місто плянувало побудувати під Другою авеню нову підземну лінію — вже навіть розпочали були земні роботи, але перервали їх, бо настала економічна криза і той проєкт відкладено.

„ад календас грекас".

Д-р Б. Цимбалістий, учений медичний психолог, — каже повну правду, — що пожежа Українського Народного Дому в Ню Йорку — це не загин його, а „виклик" нюйоркським українцям. Він каже правду, що немає у Ню Йорку громадсько-культурного центру. Нюйоркську громаду завжди характеризовано, як одну з найгірших українських громад в Америці. На словах Об'єднаний Комітет українських організацій нараховує кількадесят членів.

Насправді трудно було зібрати на найбільш розреклямовану маніфестацію на 5-ій авеню більше, як 5,000 до 8,000 осіб.

Коли з кожного правила є вийняток, то таким вийнятком з анархічного стану в Ню Йорку можна вважати побудову величавої церкви св. Юра на 7-ій вулиці, та може ще закупівля нового дому Наукового Товариства ім. Шевченка на 4-ій авеню, але модернізація того будинку ще не закінчена і все ще вимагає нових коштів. У великому будинку УВФронту приміщено кілька культурних установ — Літературно-Мистецький Клюб, Об'єднання Мистців Українців Америки, Український Музичний Інститут, — але там також немає великої залі. Український Музей наспілку з УККА дуситься у затісних для нього кімнатах, Союз Українок має маленьку зальку. Спортовий дім теж не є громадським центром, одна кредитівка „Самопоміч" створила вигідне приміщення.

Але в отому „українському нюйоркському давнтавні" настала велика прогалина, велика пустка: не стало Українського Народного Дому. Чи він навіки загинув, чи воскресне завдяки патріотизмові громади?!

Відійшов у вічність Р. Семенюк

Мейплвуд, Н. Дж. (О. Твардовський). — В понеділок, 19-го листопада ц. р. тут несподівано помер на 30-му році життя св. п. Роман Петро Семенюк.

Ця нагла смерть св. п. Романа, відомого молодого, вповні здорового підприємця сколихнула місцевою громадою та огорнула великим смутком. Покійний Роман, син Олі і Петра Семенюків, активістів Станиці Братства І-ої Дивізії УНА в Ірвінґтоні в 1970-ох роках був чільним змагуном гаківкової дружини УСВТ „Ч. Січ", що свого часу відбула історичну зустріч з гаківковою дружиною студентів „Козаки" з Вінніпеґу, Мані.

Покійний був теж членом 214-го Відділу Українського Народного Союзу, який існує при УСВТ „Ч. Січ". Працював пок. Роман у власному підприємстві „Фудвирлд" в Мейплвуді.

Похоронні відправи, при великій кількості молоді, приятелів і знайомих, відбулася у четвер, 22-го листопада ц. р., в похоронному заведенні Литвинів; в п'ятницю, 23-го листопада в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя була відправлена Заупокійна Служна Божа. Тлінні останки Покійного Романа похоронено на українському православному цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку.

Покійний осиротив дружину Уляну з Гірняків, дочку Роману, батьків Олю і Петра, брата Євгена, сестру Дарію з мужем Зиновієм Семанишином, сватів Герту і Богдана Гірняків, ближчі й дальші родини Семенюків і Гірняків.

Зі смутком і жалем повідомляємо, що в п'ятницю, 30-го листопада 1984 р., ненадійно упокоївся в Бозі кол. студент Богословії та бувший голова Товариства Пресв. Імени і церковного комітету та довголітній дяк при церкві Успення Пресв. Богородиці в Омага, Небраска

бл. п. Проф.
АНТІН СОКАЛЬСЬКИЙ

ПОХОРОН — відбувся у вівторок, 4-го грудня ц. р. в церкві Успення Пресв. Богородиці на католицький цвинтар Кальварія в Омага, Небраска.

Родині, Приятелям і Знайомим складають щирі співчуття, та просять про молитви за спокій душі Покійного.

Отець Парох і Парафіяни
церкви Успення Пресв. Богородиці
в Омага, Небраска.

„Листи читачів" повинні бути не довші, як одна сторінка машинопису, друкована через два інтервали. Лист повинен торкатися тем, порушених тільки на сторінках „Свободи". Реагувати слід до десяти днів після опублікування матеріялу. Якщо лист пишеться рукою, то слід писати його чітко і виразно і також з великими відступами поміж рядками. Редакція застерігає за собою право скорочувати листи й виправляти мову, як і скреслювати різкі вислови.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні присилати до редакції „Свободи" разом із двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСВТ „Ч. СІЧ"-„Гіберніян" С.К. — 3 :1

Цими змаганнями, що відбулися в неділю, 18-го листопада ц. р., на виїзді в місті Трентоні, „Ч. Січ" розпочала серію ігор за чашу Ню Джерзі. В цьому сезоні за стейтову чашу змагаються всі 22 клюби з 6-ти різних ліґ. „Ч. Січ" в ролі минулорічного фіналіста розпочала ігри щойно в другій рунді, в якій зустріла переможця з першої, ірляндський клюб „Гіберніян" з Трентону, що змагається в „Мерсер Лізі".

Звітова зустріч проходила під дрібним дощем у висліді чого розмокла та склизька площа утруднювала гру обидвом дружинам. Все таки „Січовики" мали значну перевагу в швидкості, технічних заграннях та цим разом наш напад закінчував численні акції стрілами по воротах суперників. Тільки завзятістю господарі дорівнювали минулорічним фіналістам, але цього було замало для осягнення успіху.

Першу половину „Ч. Січ" закінчила веденням 1 : 0, що його з акції Ткача-Хмілевського ефектовно здобув Андрій Бакун. В 58-ій хвилині Брієнза добив м'яча в сітку воріт господарів після цього, як воротар ірляндців оборонив сильний стріл Хмілевського. В 78-ій хвилині А. Бакун з власного довгого рейду здобув свого другого ґоля зустрічі, яким встановив вислід 3 : 0.

В кінцевій фазі цих змагань господарі зуміли здобути свого почесного ґоля в часі, коли наша дружина вже сповільнила темпо гри і очікувала на кінцевий свисток судді, який в цій зустрічі не мав жадних труднощів.

Склад „Ч. Січі": Хамуляк, Ткач, Зулійо, Саба, Чижович, Торій, А. Бакун, Букачевський, Д. Бакун, Хмілевський, д-р В. Бакун, Рубалевський, Брієнза, Вебер. Провідник Володимир Бакун.

А.ОХРИМЕНКО-ТРЕНЕР РОКУ

Вдруге Атлетична конференція Ню Джерзі вибрала українця, колишнього змагуна і тренера УСВТ „Ч. Січ" Анатолія Охрименка, тренетом року 1984. Під проводом цього нашого фахівця в тій ділянці спорту дружина Кін коледжу в Юніон, Ню Дж., втретє підряд здобула першенство в своїй лізі, осягнувши в цьому сезоні рекорд 17-2-1. Вперше в своїй історії в цьому сезоні дружина Охрименка виграла теж реґіональний чемпіонат, елімінувавши дві пенсильванійські дружини: Елізабеттавн 3 : 0 і Скрентон 1 : 0, завдяки чому закваліфікувалася до крайових ігор. В першій з них Кін здобув дуже важливу перемогу на виїзді в далекій Каліфорнії з дружиною Клеремонт, вислідом 2 : 1.

Приємно відмітити, що асистентом Охрименка є ще один січовик, а саме власний вихованець багатократний учасник, а в останніх двох роках вже асистент інструктора Спортової Школи „Ч. Січі", під сучасну пору воротар І-ої дружини „Ч. Січі" Маріян Хамуляк. В кількох минулих роках М. Хамуляк, як студент цього коледжу, дуже успішно виступав теж в дружині Кін, в якій осягнув рекорди ігор „до зера". Під сучасну пору в складі тієї дружини починається визначний змагун „Ч. Січі" С. Сабрій, який досі здобув 13 ґолів.

А. Охрименко це другий з ряду наш тренер, після Євгена Чижовича, який тісно співпрацює з проводом УСВТ „Ч. Січ", головно з ланкою копаного м'яча, який у великій мірі завдячує свої успіхи.

Спільна співпраця є корисною для обидвох сторін і тому для спільного добра її треба продовжувати теж в майбутньому.

Опублікувавши в престижевому американському щоденнику „Стар Леджер" з 16-го листопада статтю, автор Джін Пикер, між іншим, відмітив, що Анатолій свого часу виступав у складі „Нюарк Юкрейніянс" і був їх тренером, як теж згадав, що одним із асистентів Охрименкка є. М. Хамуляк.

(от)

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

„ДНІПРО" Дніпропетровське в чвертьфіналі за чашу Европи

В середу, 7-го листопада ц. р., на стадіоні металюргів в Кривому Розі відбулися відплатні змагання за чашу Европи, в яких „Дніпро" переміг відомий клюб „Левскі-Спартак" Софія з Болгарії вислідом 2:0. Переможні ґолі для української дружини здобули Таран і Кузнецов.

В першій зустрічі в Софії перемогли болгари 3:1, але згідно з правилом ігор за чаші Европи, ґоль здобутий на виїзді має подвійну вартість, отже не зважаючи на вислід з двох зустрічей 3:3 до чвертьфіналу дійшов „Дніпро". Цим змаганням в Кривому Розі приглядалося 30,000 любителів копаного м'яча.

Склад „Дніпра": Краковський, Кутузів, Вишневський, Пучков, Лисенко, Багмут, Чередник, Кузнєцов, Литовченко, Ділай, Протасів, Таран і Лютий. Тренерами „Дніпра" є Геннадій Жиздик і Володимир Ємець.

Як відомо, колишній тренер „Дніпра" Ігор Чупенко під сучасну пору проживає в ЗСА і на протязі багатьох років виконує обов'язки технічного директора і головного інструктора копаного м'яча в Спортовій Школі УСВТ „Ч. Січ". В цьогорічному сезоні він зорганізував і провадив дружину копаного м'яча в Коммюніті коледжі і в Клифтоні, Ню. Дж.

Висліди українських клюбів за першість вищої ліґи СССР

Дня 2-го листопада ц. р. „Дніпро" переміг у себе вдома в Дніпропетровському російський клюб „Динамо" Москва вислідом 3:2. Після тієї перемоги „Дніпро" далі займає друге місце в показнику табелі ігор після „Зеніту" Ленінград (41 точок) із здобутком 38 точок.

„Чорноморець" Одеса, що в показнику табелі із 36-ма точками займає 6-те місце, ремісував на виїзді в Єревані з місцевим „Араратом" 3:3

Київське „Динамо" зазнало поразки на виїзді в Баку з клюбом „Нефчі" 0:1. Цей колись сильний український клюб опинився на 9-му місці з 32 точками.

Харківський „Металіст" переміг „Пахтакор" Ташкент 2:0 і з 29-ма точками займає 11-те місце.

Донецький „Шахтар" закінчив внічию на виїзді у Вільні з місцевим клюбом „Жальгіріс" 0:0. Цей клюб опинився на 12-му місці (27 точок). 17-те і 18-те місця, що випадають до нижчої І-ої ліґи, досі займають відповідно: „Пахтакор" Ташкент (22 точки) і ЦСКА (клюб Армії)—18 точок. До вищої ліґи вже здобули собі право російський клюб „Факел" з міста Воронежа і „Торпедо" Кутаїсі.

Львівські „Карпати" під проводом нових тренерів завзято боролися за поворот до вищої ліґи, але закінчили сезон на третьому місці з 49-ма точками після вище згаданих клюбів, що здобули відповідно—57 і 55 точок. Випали з І-ої до ІІ-ої ліґи два українські клюби „Зоря" Ворошиловград і „Таврія" Симферополь, обидва ще недавно змагалися у вищій лізі.

(от)

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,
ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ
НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ
якщо попередні рахунки
НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ
Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.
ВСІ РАХУНКИ МУСЯТЬ БУТИ ЗАПЛАЧЕНІ ДО 15 ДНІВ ВІД ДНЯ ПОЯВИ.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ 16-ГО ГРУДНЯ 1984 Р.

Дітройт, Миш. Загальні Річні збори Братства св. Івана Хрестителя о год. 2-ій по полудні в Українському Народному Домі.

Т. Тимочко — голова
С. Федик — фін. секретар

НЕДІЛЯ 16-ГО ГРУДНЯ 1984 р.

Парма, Огайо. Місячні збори Т-ва ім. Івана Франка, Відд. 344 УНС, відбудуться дня 16-го грудня 1984 року о год. 12.30 по полудні в домі фінансового секретаря при 3324 Торрінґтон вул. на Пармі. Проситься членів прибути і вирівняти свої залеглості. Управа.

Богдан Задорожний - рек. секретар.

НЕДІЛЯ 16-го ГРУДНЯ 1984Р.

Рочестер, Н.Й. Річні збори Б-ва св. Йосафата 217-ий Від. о годині 2-ій по полудні в церковній залі св. Йосафата, з таким порядком: відкриття, відчитання протоколу, звіти, організаційний, фінансовий, хворих, союзові братські справи і дискусія. Потім вибір управи і контрольної комісії на 1985 рік. Просимо членів прибути.

Якщо на означену годину не явиться число членів вказане статутом, збори відбудуться півгодини пізніше, без огляду на кількість членів і будуть правосильні.

Стефан Васьків — пред.
Стефан Приймак — фінансовий секр.
Стефан Мартинюк — кас.
Дмитро Марґолич - голова Контр. Ком.
Анна Васьків - чл.
Марта Пристай - чл.